

2021eko M8ko adierazpen instituzionala: Emakumeen Nazioarteko Eguna dela-eta

EGUNEROKO BIZIMODUARI EUSTEKO LANAK AITORTU, BIRBANATU ETA DUINDU

Dimentsio askoko krisi sistemikoan gaude, zeina gurutzatu eta erlazionatu egiten baita aurretik zeuden beste krisi batzuekin; esaterako, ekologikoa eta zaintza-arlokoa. Pandemiak agerian utzi ditu mugimendu feminista eta emakumeen kolektiboak egiten ari ziren zenbait aldarrikapen: giza bizitza zaugarria da, eta giza ingurunearen, ingurumenaren eta ingurune komunitarioaren zeharo mendekoa. Ezerk ez du garrantzi handiagoa izan behar bizitza zaintzeak baino, pandemia dela-eta muturreraino prekario bihurtu eta ahuldu den bizitza.

Gaur, martxoak 8, Emakume Langileen Nazioarteko Egunean, pandemiak eta haren kudeaketak baldintzatutako urte honetan, aintzat hartu beharra dago emakumeek pandemia eta beraren ondorioak borrokatzeko mundu osoan egindako ekarpena. Zaintzaren ardura emakumeei egokitu zaie, bai zerbitzu publikoetan (osasungintza, hezkuntza, gizarte-zerbitzuak, merkataritza eta elikadura...) bai etxean barruan, eta batez ere, haiek eraman dute krisi sanitario eta sozial honetan funtsezkoak izan diren zerbitzu askoren zama. Emakumeen artean ere banaketa desorekatua da, klase sozialaren, arrazializazioaren eta migrazio-estatusaren arabera. Gainera, kasurik gehienetan egoera prekarioan egindako lanak dira.

Berdintasunik gabeko banaketa horrek, gaitzargaz gain, eta hark emakumeen osasunari eta bizi-kalitateari dakartzkien ondorioez gain, zaintza-sistemaren prekaritatea ere azalatu du, eta lehendik ere bazeuden desberdintasunak areagotu ditu. Gure gizarte-ereduak familiaren, eta, neurritz kanpoko proportzioan, emakumeen esku uzten ditu zaintza gehienak, bai ordainpekoak bai ordaingabeak; oso gutxi ematen dira eremu publikoan. Bestalde, egoera eta estatus okerreko emakumeek (guraso bakarreko familien buruak, behartsuenak, kolektibo zaugarrietakoak, indarkeria matxistaren biktimak...) neurri handiagoan jasaten dituzte zaintza-zamaren ondorio negatiboak.

Ondorioz, emakumeen egitekoak bereziki (osasuna, zaintza, hezkuntza, elikadura, garbitasuna, etab.) ikusezinak eta gaizki baloratuak izan badira ere, pandemia iristearekin batera, argi gelditu da zein beharrezkoak diren eguneroko bizimoduari eusteko. Alde horretatik, uste dugu, batetik, zaintzea eskubide bat dela, ez betebeharra; eta horrenbestez, beharrezkotasun historikoak dakarren zama ezin dela soilik emakumeen bizitzengan geratu. Bestetik, bada garaia zaintza-lan guztiei dagokien balioa emateko, eta aurrera egiteko erantzunkidetasun handiagoko eredu baterantz, pertsona guztientzat ekitate eta ongizate handiagoa sortzeko, baina baita egun dagoen zaintza ereduaren inguruko eztabaida sortzeko ere.

Finean, zaintzari eta haren hornikuntzari buruzko politika publikoak bultzatu behar ditugu, bai udalok, bai askotariko erakundeek koordinatuta, erantzunkidetasun publikotik abiatuta, eta arreta emanez gizon eta emakumeen baldintza eta inpaktu desberdinei, eta prozesu horietan herritarrek parte hartzeko bideak zabalduz.

Horregatik guztiagatik, Pasaiako Udalak honako konpromisoak hartzen ditu:

- **Genero ikuspegitik aztertzea pandemiaren ondorioak zeintzuk izan diren, horiek emakumeen bizimoduan nola eragin duten jakitea eta askotariko emakumeen errealitateei ahotsa ematea.** Horretarako Pasaiako hainbat emakume elkarrizketatu dira eta ehundu da *Baina zer gertatzen ari zaigu? Pasaiako emakumeak pandemiako bizipenak partekatzen* ahotsen liburuxka-bilduma ilustratua.
- Pasaian azkenengo hamarkadan garatutako **berdintasun politiken ebaluazioa** egitea, egungo testuinguruaren diagnostikoa egitea (baita, zaintza ereduaren ingurukoa ere) eta **II. Ekintza Plana zehaztea**. Horretarako inguruabar ezin hobea da, paradigma aldaketa bat bizitzen ari garen heinean.
- Gizartean **zaintza antolatzeko ereduari buruzko eztabaida** bultzatzea eta eztabaida horretan buru izatea, bizitza erdigunean jartzean oinarritzen den ikuspuntu feminista batetik abiatuta, zaintzaren erantzunkidetasun sozial eta komunitarioranzko bidean.
- COVID-19aren ondorioei dagokienez, batetik, kolektibo zaugarrienen egoera eta beharrianak aztertzea, eta horiei aurre egiteko premiazko **neurriak martxan jartzea**. Bestetik, neurri guztietan genero-ikuspuntua gehitzen dela bermatzea, **laguntzez eta babes-programez** den bezainbatean.
- Konponbide bideragarriak aztertzea eta ezartzea **adingabekoen eta mendekotasuna dutenen zaintzari laguntzeko** tokiko zerbitzuentzat, zaintza baldintza duin eta bidezkoetan egin dadin saiatuz edo/eta erraztuz, bai ematen duenarentzat bai jasotzen duenarentzat ere.
- Pasaiako Udalak jarraituko du **emakumeen ahalduntze indibidual eta kolektiboa bultzatzeko estrategiak** garatzen, eta, baita askotariko emakume pasaitarren arteko sareak sortzeko ekinbideekin, **elkarbizitza ona** sustatze aldera.
- Berdintasuneko tokiko politikak garatzeko eta generoa tokiko politika guztietan zehar-lerroa izateko erabiltzen diren **giza baliabideak eta baliabide tekniko eta ekonomikoak** sendotzea eta babestea.
- **Indarkeria matxistaren aurkako jardunbidean** prebentzioan, artatzean eta erantzunean sortutako bitartekoak mantentzea eta behar berriak identifikatu eta egokitzea.
- **Herriko emakume elkarte eta talde feministek egiten duten lana aitortzeaz eta babesteaz gain, elkarlanerako zubiak eta espazioak** (besteak beste, Berdintasun Mahaia) sustatzen jarraituko dugu.